

МЕХАНІЗМ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ В УКРАЇНІ

ЧЕРНЯВСЬКИЙ Єгор,

здобувач освітнього ступеня «Бакалавр»

спеціальності «Готельно-ресторанна справа»,

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

Сфера гостинності є важливим елементом економіки України, адже охоплює готельний бізнес, ресторанну справу, туристичні послуги та рекреаційну діяльність. В умовах глобалізації та інтеграції у світовий економічний простір забезпечення високих стандартів якості в індустрії гостинності вимагає ефективного державного регулювання. Зокрема, у післявоєнний період перед державою стоять завдання відновлення туристичної інфраструктури, залучення іноземних інвесторів і підтримки національних підприємців [1]. Актуальність дослідження також зумовлена потребою гармонізації українського законодавства з європейськими нормами, що є частиною стратегічного курсу країни на євроінтеграцію.

Державне регулювання сфери гостинності в Україні здійснюється через систему законодавчих, фінансово-економічних та адміністративних механізмів. Основними нормативно-правовими актами, що регулюють діяльність індустрії гостинності, є Закони України «Про туризм», «Про курорти», «Про ліцензування видів господарської діяльності», Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку встановлення категорій готелям та іншим об'єктам, що призначаються для надання послуг з тимчасового розміщення (проживання)» та інші відповідні підзаконні акти [2].

Регулювання діяльності суб'єктів сфери гостинності в Україні здійснюється низкою державних органів, кожен із яких виконує свою специфічну роль у забезпеченні якісних стандартів послуг. Зокрема, Державне агентство розвитку туризму відповідає за формування та реалізацію державної політики у сфері туризму й гостинності, сприяє розвитку туристичної інфраструктури, удосконаленню нормативно-правової бази та популяризації національного туристичного продукту. Водночас Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів і захисту споживачів здійснює контроль за дотриманням санітарних та епідеміологічних вимог, перевіряє якість харчових продуктів і послуг, що надаються у закладах розміщення та громадського харчування. Органи місцевого самоврядування також відіграють важливу роль, регулюючи діяльність готелів, ресторанів та інших підприємств сфери гостинності на регіональному рівні. Зокрема вони відповідають за видачу дозвільних документів, контроль за благоустроєм та дотриманням санітарних норм, гігієнічних стандартів та забезпечення безпеки харчових продуктів, що є запорукою високої якості послуг і комфорту для відвідувачів.

Значну роль у регулюванні діяльності суб'єктів сфери гостинності відіграють також міжнародні ініціативи, які сприяють гармонізації українського

законодавства з міжнародними стандартами та підвищенню рівня якості наданих послуг. Зокрема, Угода про асоціацію з Європейським Союзом передбачає імплементацію норм і вимог, встановлених Європейською туристичною комісією, що сприяє розвитку туристичної галузі та її інтеграції у світовий ринок. Це охоплює вдосконалення системи сертифікації, впровадження єдиних критеріїв оцінки якості готельних послуг, адаптацію санітарних і безпекових норм відповідно до європейських вимог [3]. Виконання цих зобов'язань підвищує довіру іноземних туристів, сприяє зростанню конкурентоспроможності українських підприємств і відкриває нові можливості для міжнародного співробітництва у сфері гостинності.

Однак важливою проблемою залишається недосконалість законодавчої бази щодо категоризації готелів, що ускладнює інтеграцію українських стандартів із міжнародними. Відсутність чітких критеріїв оцінки якості послуг та інфраструктури закладів розміщення призводить до різночитань у визначенні категорійності готелів, що негативно впливає на довіру споживачів і створює бар'єри для міжнародного туризму. Важливим кроком на шляху до розв'язання цієї проблеми є гармонізація української системи категоризації з європейськими стандартами, що передбачає впровадження прозорих механізмів сертифікації та контролю якості. Запровадження єдиних критеріїв, адаптованих до міжнародних вимог, сприятиме підвищенню рівня обслуговування, залученню інвестицій у сферу гостинності та покращенню іміджу України як привабливої туристичної дестинації.

Ефективне державне регулювання сфери гостинності є важливим фактором економічного розвитку України. Незважаючи на наявні механізми законодавчого, фінансово-економічного та адміністративного регулювання, у галузі залишаються проблеми, пов'язані з високим податковим навантаженням, складністю отримання дозвільної документації та необхідністю гармонізації стандартів із європейськими нормами. Удосконалення регуляторної політики сприятиме залученню інвестицій, розвитку туристичного потенціалу та підвищенню якості послуг у сфері гостинності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аналітичне дослідження втрат туристичної індустрії від війни в Україні. URL: <https://nto.ua/assets/files/ntou-library-war-%D0%86mpact-analysis.pdf> (дата звернення 25.02.2025).
2. Державне агентство розвитку туризму України. Нормативна база. URL: <https://www.tourism.gov.ua/orders> (дата звернення 26.02.2025).
3. Дишкантюк О.В. Інституційна гармонізація та міжнародні стандарти в розвитку індустрії гостинності. Проблеми системного підходу в економіці. 2024. № 4 (97). 112-121. DOI: <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2024-4-16>

Науковий керівник: д. е. н., професор Моргулець О. Б.

Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Національний університет харчових технологій
Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного
Полтавський фаховий коледж підприємництва і ресторанного бізнесу
Київський фаховий коледж туризму та готельного господарства

ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ ТА ТУРИСТИЧНОМУ БІЗНЕСІ УКРАЇНИ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

12 березня 2025 року, Київ

КИЇВ 2025

УДК 338.48:339.923:061.1ЄС(477)

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради ННІ неперервної освіти і туризму Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол №9 від 20 березня 2025 р.)

Євроінтеграційні процеси в готельно-ресторанному та туристичному бізнесі України: збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної студентської конференції (12 березня 2025 р.). Київ: НУБіП України. 2025. 350 с.

Редакційна колегія:

Мельниченко С. В. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри готельно-ресторанної справи та туризму НУБіП України

Сердюк М. Є. – доктор технічних наук, професор кафедри готельно-ресторанної справи та туризму НУБіП України

Олюніна С. Л. – викладач кафедри готельно-ресторанної справи та туризму НУБіП України

У збірнику тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної студентської конференції висвітлюються результати наукових досліджень студентської молоді з питань, присвячених євроінтеграційним процесам у сфері готельно-ресторанного та туристичного бізнесу України. У матеріалах розглядаються виклики та перспективи адаптації галузі туризму в умовах євроінтеграції, інноваційні технології в закладах HoReCa, туристичне країнознавство, організація дозвілля молоді.

Конференція проводиться з метою посилення профорієнтаційної роботи із залучення активної шкільної молоді до навчання в НУБіП України, посилення наукової складової підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» і «Магістр», оприлюднення результатів їх дослідницької роботи, підвищення ефективності, якості наукових досліджень, обміну досвідом і представлення результатів науково-дослідної діяльності, обговорення дискусійних питань та визначення пріоритетів подальшого розвитку науки.

Видання розраховане для здобувачів вищої освіти, дослідників, викладачів, суб'єктів підприємницької діяльності.

Матеріали друкуються в авторській редакції. За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори. Позиція редакції не завжди може збігатися з точкою зору автора.

© Колектив авторів, 2025

© НУБіП України, 2025